

Josep Sancho i Artur Bladé: una biografia

Eduardo Sánchez

cronista cultural

Artur Bladé va arribar molt tard a la literatura catalana. Els anys d'exili a Mèxic li van passar factura, però la justícia al final s'imposa i avui està considerat com un dels grans del memorialisme català, al costat, entre altres, de Josep Pla i Agustí Calvet GAZIEL. No ens ha d'estranyar. Recuperar el món de l'Ebre a través del Benissanet natal el va portar, també, a recuperar la seva infantesa i tots els personatges que va conèixer. Aquell món idíl·lic que l'Arbó va qualificar com a virgilià va ser interromput bruscament per la Guerra Civil, i el va obligar a exiliar-se, primer a Montpeller i després a Mèxic.

1 Jo vaig conèixer Bladé el maig de 1993 a l'Ateneu Barcelonès, on me'l va presentar el
3 seu gran amic i també biògraf Xavier García. A partir d'aquell dia el vaig freqüentar
- tant al mateix Ateneu com a la penya del bar Velòdrom del carrer Muntaner i a casa
5 seva. Això queda reflectit en la fantàstica biografia que ha escrit el jove historiador
1 d'Alcanar, Josep Sancho, que porta per títol: *Artur Bladé, escriure la memòria*.

1 Són tants els records que guardo d'ell, les nostres converses a casa seva, parlant so-
bre els temes més diversos que se'm fa difícil agafar-ne per al lector algun en con-
3 cret, però sí que recordo que em va parlar llargament de l'alçament indígena de
- Chiapas contra el govern mexicà i sobre el racisme encobert que hi ha contra els au-
1 tòctons mexicans. Al cap d'uns dies em vaig adonar del meu error per no haver pres
2 notes sobre el que em va explicar, ja que em donava per a fer un parell d'articles.

2 El maig de 1956, Artur Bladé va fer un viatge a Barcelona d'introspecció per a veure
- com estava aleshores el país, i d'aquest viatge va sortir una meravella anomenada
- *Viatge a l'esperança*, en què, entre altres observacions d'aquells anys, n'hi ha una que
- em té absolutament fascinat, i és que descriu la Rambla de Barcelona i els seus vol-
1 tants, en un capítol que porta per nom *Aires de la Rambla*, que deu ser, tal vegada, la
1 més perfecta descripció que mai s'ha fet del famós passeig barceloní.

3 Al costat d'això i també amb el seu amic Josep Maria Poblet a la Conca de Barberà,
3 Bladé va ser dirigent republicà a la Ribera i com tants altres polítics i personalitats
- de la vida catalana va emprendre el camí de l'exili.

- Estem davant d'un gran biografia en què és molt difícil no trobar fets històrics d'una
- gran rellevància sobre la Catalunya d'aquella època i també sobre molts dirigents,
3 tant de Barcelona com de les Terres de l'Ebre. El mateix García explica en el pròleg
- que, entre arxius, correspondències, articles periodístics, biblioteques i les entrevis-
3 tes a la gent que el va conèixer, han donat com a resultat la que podem considerar
1 biografia definitiva de l'autor de Benissanet. Justament Xavier García i el nostre
- amic comú Frederic Ribas han facilitat prou informació a Josep Sancho per a certi-
- ficar credibilitat a una gran obra, sense cap mena de dubte, de les millors biografies
1 aparegudes a Catalunya els últims anys, llibre fonamental per a comprendre la de-
vastació d'una etapa de la nostra història i les seves tràgiques conseqüències.